



Julij 2010, številka 21

POMURSKI MESEČNIK

Izdajatelj: Društvo za prepis znanja in informacij Vöter

= Aktualno v Pomurju =

Slovesnost v Ljutomeru

Ljutomerski občinski svet je park pri mali železniški postaji v Ljutomeru preimenoval v Park generala Rudolfa Maistra, na pobudo Prleškega društva generala Maistra pa so sprejeli odločitev, da bo park krasilo obeležje tega pomembnega vojščaka.

Vendar so se v Ljutomeru prvi v Sloveniji odločili postaviti obeležje, ki Maistra ne prikazuje kot vojščaka, ampak kot pesnika in strastnega zbiratelja knjig. "Znano je po zgodovinskih zapisih, da je bilo izredno dosti Prlekov, iz Ljutomera in širše okolice, vojakov pri generalu Maistru.

Slavnostna govornica na prireditvi je bila ministrica za obrambo Republike Slovenije, dr. Ljubica Jelusič. Od osamosvojitve naprej se v Sloveniji 29. marca spomnimo na rojstni dan generala in pesnika Rudolfa Maistra in z raznimi prireditvami počastimo njegov spomin. Na prireditvi pa so v kulturnem programu nastopili združeni odrasli pevski zbori v občini Ljutomer pod vodstvom zborovodje Romane Rek, Pihalni orkester Kulturnega društva Ivana Kaučiča Ljutomer pod vodstvom dirigenta Simona Novaka in recitator Gimnazije Franca Miklošiča Ljutomer.

Dorina Veldin

12. občinski praznik občine Razkrižje

V okviru 12. občinskega praznika Razkrižje ter ob državnem prazniku so v prostorih občine Razkrižje pripravili osrednjo slovesnost, katera se je pričela, kot se spodobi, s slovensko himno. Himno so nam zaigrali člani ene najaktivnejših glasbenih skupin v kraju, ki so se letos poimenovali Tamburice od Murice.

Na slovesnosti smo lahko bili priča nastopom vseh generacij, od najmlajših pa vse do najstarejših. Pa tudi operno petje je sodilo zraven, katerega je izvajal domačin Blaž Zanjko. Župan občine Razkrižje je ob tej priložnosti podelil priznanje župana in sicer mlademu Alešu Levačiču, učencu osmega razreda osnovne šole Razkrižje, kateri obiskuje tudi glasbeno šolo Slavka Osterca in se tam uči igrati pozavno. Nagrado je namesto Aleša prevzel njegov dedek Peter Levačič.

Nato so sledila občinska priznanja. Blaž Zanjko je prejel občinsko priznanje za dolgoletno delovanje na kulturnem področju, še zlasti pevskem. Drugo občinsko priznanje pa so izročili rejniški družini Ferlin za večletno uspešno delo na področju rejništva. Za konec pa sta posebno vzdušje na slovesnosti pričarala oče in sin s prijetno pesmijo.

Po tej čudoviti slovesnosti pa je na Gibini sledila otvoritev kanalizacijskega sistema in čistilne naprave. Tam so trak prerezali domačini občine Razkrižje od najmlajše generacije do najstarejše. In zakaj je temu tako, je več o tem povedal župan občine Razkrižje, Stanko Ivanušič. Na koncu pa so se vsi odpravili na oddih, kajti sledila je zabava pod šotorom pozno v noč.

Dorina Veldin

Zaključek nagradne igre v BTC City Murska Sobota

Pred kratkim se je v nakupovalnem središču BTC City Murska Sobota zaključila velika nagradna igra Nakupujmo v BTC City Murska Sobota. Prireditev je bila predvsem v znamenju glasbe ter zabave. Za glasbeno vzdušje pa je poskrbel naš že znani pevec Vili Resnik, ki se je vmes malce pošalil tudi z mimoidočimi.

Na samem prizorišču pa so podelili še nekaj dodatnih nagrad najmlajšim obiskovalcem, ki so si nagrado priborili z pravilnim odgovorom na nagradno vprašanje. Ker je bilo ta vikend še vedno vse v znamenju nogometa so se na odru pridružili nekdanji selektor slovenske mladinske reprezentance in trener Nafta, Damir Rob, potem kapetan nogometnega kluba Nafta Aleš Čeh in igralec Milana Mitja Novinič.

Seveda pa zabava ni prava, če nimamo torte, zato pa so v podjetju Mlinopek poskrbeli za sladkosnede, ter pripravili torto velikanko, katera je merila v dolžino 90 cm ter širino kar 150 cm. Torte so se seveda veselili vsi obiskovalci od tistih najmlajših pa vse do najstarejših. Najbolj neučakan trenutek pa je bil žrebanje glavne nagrade, bon za nakupovanje v BTC cityju v vrednosti 1000 €, katerega je prejel Dejan Berden iz Murske Sobote.

Dorina Veldin

11. občinski praznik občine Kuzma

Leta 1999 se je začela samostojna pot občine Kuzma. Če se vrnemo nekaj let nazaj, se lahko pohvalijo s pridobitvijo, ki je izpolnila skoraj več desetletij staro željo krajanov.

Adaptirani in na novo zgrajeni so bili prostori osnovne šole. Pomembna pridobitev pa je bilo tudi odprtje oddelka vrtca. Istega leta pa jim začne v nočnih urah kazati pot javna nočna razsvetljava.

Letos pa se lahko pohvalijo z praznovanjem 11. občinskega praznika. Ob osrednji prireditvi je bilo skoraj vse v znamenju kulturnega programa. Skupina Kulturno turističnega društva Moščanci se je predstavila s folkloro, učenci iz osnovne šole Kuzma pa so nam prijetno vzdušje pričarali s pesmijo sreča na vrvi. Nato je sledilo podelitev občinskega priznanja častnemu občanu. Sledil je nastop vokalnega kvinteta Tromejnik iz Kuzme. Priznanja pa so podelili tudi najboljšim učencem in učenkam osnovne šole Kuzma, ki so vseh 9 let dosegali odlične rezultate na raznoraznih področjih.

V občini Kuzma pa vsako leto posvetijo pozornost materam novorojencev, tokrat vsem mamicam, ki so to postale v letu 2009. Navsezadnje pa je na koncu sledil prevzem novega občinskega vozila, saj bodo tako lahko še naprej skrbeli za prijetno ter čisto okolje v občini Kuzma.

Dorina Veldin

Slavnostna seja mestnega sveta občine Murska Sobota

16. julija, ob prazniku Mestne občine Murska Sobota, so v grajski dvorani v Murski Soboti pripravili slavnostno sejo mestnega sveta. Slavnostni govornik na prireditvi je bil župan Mestne občine Murska Sobota Anton Štihec.

Na slavnostni seji Mestne občine Murska Sobota so podelili tudi občinska priznanja. Plaketo Mestne občine Murska Sobota je prejel Jože Stvarnik za večletne uspehe trajnejšega pomena pri zagotavljanju možnosti za nadaljnji razvoj področij vzgoje in izobraževanja ter šolskega športa v Mestni občini Murska Sobota Zahvalno listino Mestne občine Murska Sobota pa so prejeli Marija Horvat za dolgoletno delo na področju socialnega varstva in dela s starejšimi, Marija Bačič za dolgoletno strokovno delo na področju vzgoje in izobraževanja otrok s posebnimi potrebami in Športna zveza Murska Sobota ob 50-letnici obstoja in delovanja. Za glasbeni program na slavnostni seji pa je poskrbela Glasbena šola Murska Sobota.

Borut Bojnec

= Mladi Pomurci =

Zanimivo predavanje v Pokrajinski in študijski knjičnici Murska Sobota

Življenjsko razvojno pot človeka sestavlja več stopenj, na katerih človek pridobiva izkušnje in informacije. Splošno prepričanje je, da mladi množično jemljejo droge, kar je po mnenju poznavalcev daleč od resnice.

Večina mladih lahko živi dobro in kakovostno življenje, tudi brez drog. Žal pa se je v zadnjih desetih letih razširjenost dovoljenih in nedovoljenih drog med mladimi močno razširila. Potrebno je poznati vzroke, ki so pripeljali mladostnika k temu, da je drogo začel najprej poizkušati, kasneje pa redno uživati. Vzroki za zlorabo so številni. Najdemo jih tako v mladostnikih samih, kot v družini, šoli, ekonomskih ali drugih družbenih razmerah.

Družina je najpomembnejši dejavnik pri preprečevanju uživanja drog. Družina, ki pozitivno vpliva na mladostnika, je tista, ki mladostnika podpre z občutji sprejetosti, opremi s primernimi vzorci za komuniciranje, trdnimi normami za oblikovanje odnosov z ljudmi, ga nauči izražati čustva na sprejemljiv način in mu pomaga usmeriti njegova zanimanja in sposobnosti v ustvarjalne dejavnosti. V njej in v šoli mladostnik preživi največ časa, zato je potrebno mladostnike, starše in učitelje dovolj zgodaj seznaniti z zlorabo drog in jih vzpodbujati k preventivnem ravnanju.

Dorina Veldin

Projekt Pričakovanja in perspektiva mladih Pomurcev v regiji

Društvo za prepričanje in informacij Vöter v letu 2010 izvaja projekt "Pričakovanja in perspektiva mladih Pomurcev regiji", ki ga sofinancira Mestna občina Murska Sobota. V okviru projekta smo opravili tudi raziskavo med mladimi Pomurci, s katero smo dobili pogled mladih na prihodnosti v Pomurju.

S projektom »Pričakovanja in perspektiva mladih pomurcev v regiji« želimo ugotoviti, kakšen je odnos mladih v Pomurju do nadaljevanja izobraževanja v Pomurju in do iskanja perspektivne zaposlitve v domačem okolju. Z raziskavo, ki smo jo naredili v okviru projekta, smo poskušali pokazati, kako mladi vidijo možnosti za zaposlovanje, kateri problemi se po njihovem mnenju najpogosteje pojavljajo pri iskanju zaposlitve, kako sploh iščejo oziroma bodo iskali zaposlitev in kje iščejo oz. bodo iskali svojo prvo zaposlitev.

Za projekt smo zbirali podatke z anketiranjem po terenu. Najprej smo pripravili anketne vprašalnike. Nato pa smo opravili anketiranja po nekaterih šolah (osnovne in srednje šole), z osebami, ki študirajo oz. so že končali fakulteto in si iščejo službo, pa smo opravili individualna anketiranja.

V raziskavi je torej skupaj sodelovalo 184 oseb, od tega 73 moških, kar je 39,7 % vseh sodelujočih in 111 žensk, kar je 60,3 % vseh sodelujočih v tej raziskavi. Najmlajši anketiranec je star 13 let, najstarejši pa 34 let, povprečna starost anketiranca pa znaša 17 let.

Namen tega projekta je predstaviti problematiko zaposlovanja mladih v regiji. Osredotočili smo se na mlade, od 13 do 34 let, ki smo jih anketirali in tako prišli do podatkov, katere smo uporabili za analizo in kasneje inetrpretacijo. Po obdelavi zbranih podatkov smo tako prišli do naslednjih sklepov.

Nekatere podatke smo primerjali tudi po treh demografskih spremenljivkah in sicer po spolu, starosti (starostnih razredih) in po izobrazbi oz. šoli, ki jo anketiranci obiskujejo. Pri primerjavi smo ugotovili da med moškimi in ženskami obstajajo statistično značilne razlike glede na temo, ki smo ju primerjali po spolu. Tako smo ugotovili, da so ženske bolj črnoglede pri možnosti za zaposlovanje od moških, ki so tudi mnenja, da so možnosti slabe, a jih je tudi nekaj mnenja, da so možnosti dobre oz. zelo dobre. Razlike med moškimi in ženskami pa najdemo tudi pri dostopu do dela (diskriminacija). Tako noben moški anketiranec ni občutil kakršnekoli diskriminacije od delojemalcev, medtem, ko je kar 15 žensk, ki so sodelovale v raziskavi občutilo različno obliko diskriminacije.

Primerjali smo tudi starostne razrede. Preučevali smo, kaj je po mnenju mladih največji problem pri zaposlovanju. Vse tri starostne skupine se strinjajo, da je največji problem pri zaposlovanju mladih slabo gospodarsko stanje delodajalcev v Pomurju, najmanj oziroma nič pa pomanjkanje določenega izobraženega kadra.

Po izobrazbi oziroma šoli, ki jo anketiranci obiskujejo, pa smo preverjali, kje bodo mladi iskali svojo prvo zaposlitev. Tudi glede tega vprašanja ni pomembnih razlik. Tako anketiranci, ki obiskujejo osnovno šolo, kot dijaki in študentje, si bodo prvo zaposlitev iskali v domači regiji. Le majhen delež anketirancev pa v preostali Sloveniji.

Poleg tega pa smo še ugotovili, da so mladi mnenja, da v Pomurju ni dovolj priložnosti za zaposlitev in da je Pomurje manj perspektivna regija zato, ker je v regiji premalo uspešnih podjetij. Mladi si najpogosteje iščejo oziroma si bodo iskali zaposlitev prek Zavoda za zaposlovanje in preko neposrednega poizvedovanje pri delodajalcih, prijateljih, sorodnikih, najmanj pa prek zaposlitvenih sejmov. Mladi so tudi mnenja, da izkušnje neformalnega izobraževanja pozitivno

vplivajo na položaj posameznikov pri iskanju zaposlitve in se zato tudi sami udeležujejo različnih tečajev in so člani različnih društev, kjer si izbirajo prepotrebne izkušnje. Pomembno se nam je zdelo tudi, da mladi izrazijo pričakovanja od delodajalcev in delovnega okolja. Tako smo ugotovili, da si mladi želijo zdravega in uspešnega delovnega okolja, z usposobljenimi in prijaznimi sodelavci, ter s strokovnimi nadrejenimi.

Borut Bojnec

= Kultura v Pomurju =

18. mednarodna Likovna kolonija Izak Lipovci 2010

Od 27. 6 do 4. 7 je v Lipovcih v organizaciji Društva za napredek umetnosti Aquila Lipovci potekala 18. mednarodna Likovna kolonija Izak Lipovci 2010. Na koloniji je sodelovalo 11. priznanih umetnikov iz Slovenije, Nemčije in Izraela, ki so navdih za svoja dela iskali v domači pokrajini in njenih ljudeh. Na letošnji koloniji so sodelovali Rivka Kave (Izrael), Vlasta Arzenšek Gottstein (Köln, Nemčija), Veljko Toman (Rakitna), Aleš Sedmak (Koper), Enver Kaljanac (Velenje), Alenka Viceljo (Portorož), Zmago Kovač (Kamnica), Nejc Slapar (Kranj), Mirna Pavlovec (Žabnica) in Franc Golob (Šempas) in Peter Vernik (Maribor).

Rivka Kave, ki prihaja iz Izraela, je bila z kolonijo zelo zadovoljna, saj se podobne prireditve še ni udeležila. Povedala je tudi, da ji je veliko inspiracije dalo ustvarjati v naravi, v gozdu, ker doma po večini ustvarja med štirimi zidovi v studiu. Navdušila se je tudi nad pokrajino, ki je v nasprotju s pokrajino v Izraelu, zelena in polna rastlin in rek, ter tudi nad prijaznostjo in odprtostjo tukajšnjih ljudi.

Kolonija se je začela v nedeljo 27. 6. s prihodom umetnikov. Po sprejemu sodelujočih umetnikov so le te nastanili po domačijah. Posebnost kolonije je, da so bili umetniki nastanjeni po domovih, kjer so tudi ustvarjali. To je popestrilo celotno dogajanje, saj so se spletale pristne vezi, ljudje so se med seboj družili, izmenjevali mnenja in spoznavali drugačne kulture.

Kot vsako kolonijo, so tudi to spremljale številne spremljajoče prireditve. Tako so v nedeljo po nastanitvi obiskali grob ustanovitelja kolonije Izidorja Horvata – Izaka. V večernih urah pa so v gradu v Beltincih odprli razstavo del 46. slikarske kolonije Izlake – Zagorje. V naslednjih dneh so organizirali degustacijo vin, pohod po Izakovi poti, v petek 2. 7. pa so pripravili razstavo fotografij, prispelih na fotografski natečaj Lipovci 2010 na temo Lipovci in lipovčarji, kot tema kraja in ljudi, ki v tem kraju živijo.

V soboto so najprej pripravili delavnico zdrave prehrane na temo: Užitarne divje rastline, ki jo je vodil Dario Cortese. V večernih urah, pa so na domačiji Hoheger, predstavili priložnostno razstavo nastalih del z krajšim kulturnim programom. Med obiskovalci razstave je bil tudi župan občine Beltinci Milan Kerman, ki je pozdravil sodelujoče in obiskovalce. Na koncu kulturnega programa, sta se predsednik KS Lipovci Franc Cigan in predsednica društva AQUILA Jožica Jakob zahvalila vsem sodelujočim za obisk in skupno druženje, ter vaščanom Lipovci za dobrovoljno pomoč. Kulturni program je zaključila skupina Podokničarji. Po formalnem delu razstave, pa je sledilo družabno srečanje za udeležence, člane društva, donatorje in simpatizirje kolonije.

V nedeljo 3.7., zadnji dan kolonije, so se nekateri sodelujoči odločili za ogled naravnih in kulturnih znamenitosti, drugi, pa so se pred odhodom svoje ideje še zadnjič na letošnji koloniji prelili v izdelek.

Borut Bojnec

40. Folklorni festival v Beltincih

V četrtek 22. julij se bo v Beltincih začel že 40. folklorni festival. Prireditev bo trajala do nedelje in bo tako kot vsako leto, tudi letos zapolnjena z zanimivimi dogodki, v ospredju pa bosta seveda pesem in ples.

Občina Beltinci se razprostira na levem bregu reke Mure na ravninskem delu Prekmurja. Beltinci so kraj z dolgo, razgibano in bogato preteklostjo. Rokodelske in domače obrti so imele v preteklosti velik pomen. Takratno tradicijo v občini Beltinci negujejo še danes. Letos bo tako kot že 40. ples, glasba in veselje domovala v Beltincih.

Letošnji folklorni festival se bo začel v četrtek ob 19. uri s svečanim prižigom ciglarske peči za žganje cigla, sledil pa bo ETNO VEČER, na katerem bo nastopila Marko banda z gosti. V petek bo otvoritev razstave 40 LET FESTIVALA BELTINCI in pa večer tuje folklore.

Najbolj pestro dogajanje na festivalu pa bo v soboto. Začeli bodo s SEJMARJENJEM IN PRIKAZOM LJUDSKE OBRTI TER KULINARIKE v organizaciji društev in KS Občine Beltinci ob 16. uri, ob 20. uri pa bo plesna in pesemska dediščina Slovencev v Italiji, Avstriji in na Madžarskem z naslovom „ZA MEJO“.

V nedeljo, 25. julija, ob 16. uri se bo na osrednji prireditvi pod naslovom „Le plesat me pelji“ (gre za prvi del slovenske državne revije izbranih folklornih skupin) predstavilo devet nastopajočih folklornih skupin in sicer domačini iz KUD Beltinci, FD Minerali iz Rogaške Slatine, KD Mandrač iz Kopra, KD Orlica iz Pišec, KUD Jurij Vodovnik iz Skomarja, ter gosti in ostali.

Namen in prvotno bistvo tovrstnega festivala bo lahko ostal za vedno. Tako si torej prizadevajo organizatorji, da le nebi podlegli komercializaciji prireditve.

Borut Andrejek

= Šunen le Romen – Prisluhnite Romom =

Nov predsednik Sveta romske skupnosti

Pred kratkim je v Murski Soboti potekala volilna seja Sveta romske skupnosti, na kateri so izvolili novega predsednika. Nov predsednik je postal dosedanji podpredsednik Marjan Drvarič.

Jožek Horvat Muc je 24. februarja odstopil z mesta predsednika Sveta romske skupnosti. Vzroka za odstop na bi bila dva in sicer prvi, ker se Romi niso združili v korist pripadnikov romske skupnosti, za kar se je Jožek Horvat Muc zavzemal. Drugi razlog pa naj bi bil osebne narave. Kot najstarejši

podpredsednik, je po odstopu Muca svet vodil Bojan Tudja, ki pa je 24. maja odstopil z mesta podpredsednika Svet aromske skupnosti. Svet je moral zato izvoliti novega predsednika in nova podpredsednika. Za novega predsednika so tako izvolili dosedanjega podpredsednika Marjana Drvariča, za nova podpredsednika pa Slavka Cenerja iz občine Tišina in Slobodana Neziroviča iz Velenja.

Borut Bojnec

= Politične =

Tiskovna konferenca pri županu občine Ljutomer

Pred kratkim je bila v prostorih Sejne sobe Hotela Jeruzalem v Ljutomeru novinarska konferenca na temo podpisa Sporazuma o sodelovanju in skupnem nastopu na lokalnih volitvah 2010 za župana občine Ljutomer, ki jo je pripravil župan občine Ljutomer Franc Jurša.

Župan je predstavil partnerje, s katerimi so podpisali sporazum in navedel razloge za to sodelovanje. Župan je nato na kratko orisal 24. točk, katere so bile realizirane in s tem pokazal rezultat sedanjega mandatnega obdobja. Poleg tega je predstavil tudi projekte, ki jih pred prejšnjimi volitvami skupaj s partnerji ni obljubil, a so bili vseeno realizirani. V tem mandatnem obdobju so pridobili 19.412.481 € nepovratnih sredstev oziroma sredstev s posebnimi pogodbami za posebne investicije in projekte.

Nato so besedo prevzeli partnerji, ki so navedli svoje razloge za podpis sporazuma. Vsi so se strinjali, da je bilo dosedanje delo opravljeno v korist Občine Ljutomer in da jih politična opredelitev pri tem ni ovirala in da so prav zato tako uspešni. Na koncu se je župan zahvalil vsem, ki so kakorkoli prispevali k uspešnosti občine in poudaril, da se noben večji dokument ni začel le s podporo koalicije, ampak je občinski svet večino časa dobro sodeloval. Po predstavitvi vseh uspešno izpeljanih investicij in programa za prihodnost pa so župan in partnerji iz različnih političnih strank podpisali sporazum o sodelovanju.

Borut Bojnec

Tiskovna SDS

Pred časom se je na celodnevem delovnem obisku v Pomurski regiji mudila poslanska skupina SDS. Prek pogovorov z župani in gospodarstveniki so želeli spoznati izzive in morebitne težave s katerimi se regija srečuje.

Tako so v Hotelu Diana ob 15. uri pripravili tudi novinarsko konferenco, na kateri so predstavili svoje poglede na stanje v državi in Pomurski regiji. Tiskovno konferenco je otvoril vodja poslanke skupine SDS Jože Tanko. V svojem nagovoru je povedal, da med posameznimi predeli Slovenije obstajajo velike razlike, za katere je poudaril, da se le še povečujejo.

Na tiskovni konferenci se je predstavil tudi kandidat SDS za župana Murske Sobote Robert Celec, ki je predstavil stališče stranke o zakonu o Pomurju.

Predsednik stranke Janez Janša pa je predstavil namen obiska v Pomurski regiji in pa teme pogovorov z gospodarstveniki in župani. Na koncu je predsednik stranke še povedal, da bodo predloge, ki so jih slišali na tem obisku uporabili pri razpravi o rebalansu proračuna in pri pripravi novega sklopa predlogov za vlado.

Borut Bojnec

Obisk ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v Dobrovniku

V petek 16. julija se je v deželi ob reki Muri, tako-rekoč žitnici Slovenije, na povabilo župana občine Dobrovnik Marjana Kardinarja mudil minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejan Židan.

Beseda je tekla o mnogih rečeh, ki so za razvoj pomurskega kmetijstva pomembne. V dvodelnem delovnem obisku se je sestal z županom, s katerim sta razpravljala o prostorskem načrtu občine Dobrovnik. Želja in volja občine Dobrovnik je, da bi postala zelena občina. Od tod tudi ideja za povabilo ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Na ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano so obveščeni in se zavedajo situacije, ki zadeva pomurske kmetovalce in pridelovalce kmetijskih poljščin. V ta namen bodo na tem področju širili vrtnarsko dejavnost, ki bo dodatno pripomogla k razvoju regije. Tudi minister je zagovornik gospodarske ideje o razvoju občine.

Borut Andrejek

= Tu smo zaradi drugih =

110 let PGD Grlava

Na grlavi je prostovoljno gasilsko društvo praznovalo visoki jubilej in sicer 110 letnico svojega delovanja. V ta namen so pripravili praznovanje, ki se ga je udeležilo veliko število gasilcev iz drugih gasilskih društev in obiskovalcev, ki so si z zanimanjem ogledali novo pridobitev PGD Grlava.

Prostovoljni gasilci so organizirani kot prostovoljna gasilska društva in prostovoljna industrijska gasilna društva, ki so namenjena predvsem gašenju v tovarnah in drugih industrijskih objektih, kjer obstaja velika nevarnost požarov in drugih nesreč, na primer v naftni industriji ali v kemični industriji. Prostovoljna gasilska društva se združujejo v Gasilske zveze na nivoju ene ali več občin, gasilske zveze pa v Regijski svet.

Na Grlavi je prostovoljno gasilsko društvo aktivno že kar nekaj časa, takos so s ponosom lahko letos praznovali 110 obletnico delovanja društva, kar nam je z veseljem potrdil tudi župan občine Ljutomer Franc Jurša. Povedal je tudi, da je pomembno, da gasilci ne delujejo samo kot gasilci,

ampak da so pomembni tudi kot društvo, ki združuje ljudi med seboj. Ob tem jubileju, pa so se vsi veselili še prevzema nove motorne brizgalne, nato je sledil še blagoslov te naprave.

V prostovoljnih gasilskih društvih pa vzgajajo tudi mladino; od 7 do 11 leta so mlajši pionirji, od 12 do 14 leta so starejši pionirji, od 15 do 18 leta pa mladinci. Z dopolnjenim 18 letom lahko opravljajo tečaj za gasilca in tako lahko postanejo operativni člani. Veterani pa so člani, ki štejejo več kot 55 let ženske in 63 let moški, ki ne opravljajo več operativnega dela, temveč izvajajo le še naloge v organizacijskem, preventivnem in vzgojnem področju.

Predsednik PGD Grlava Anton Krajnc pa je povedal, da imajo v društvu registriranih 48 članov, od tega 21 aktivnih in 10 člani, ki sodelujejo pri vsaki prireditvi. Poleg tega je še omenil, da se ubadajo s problemom pomanjkanja mlajšega kadra, ki bi nadomestil starejše člane.

Dorina Veldin

Nasveti za varovanje premoženja

Čas dopustov je tudi čas, ki ga storilci kaznivih dejanj pogosteje izkoriščajo za izvrševanje vlomov v stanovanja, stanovanjske hiše, trgovine, gostinske lokale, itd. Za preprečevanje teh kaznivih dejanj lahko največ naredijo občani sami s preprostimi preventivnimi ukrepi in pravočasnim obveščanjem policije.

Nasveti za premoženja so naslednji: Storilci kaznivih dejanj prihajajo do podatkov o vaši odsotnosti z doma na različne in prefinjene načine in sicer tako, da opazujejo določene objekte, običajno tudi preverjajo prisotnost domačih preko stacionarnih telefonov ali s preverjanjem preko zvoncev, poslužujejo pa se tudi zvijač z različnimi poskusi prodaje predmetov. Bodite pozorni na zadrževanje neznancev in nepoznanih prevoznih sredstev v neposredni okolici vaših domov (registrske številke vozil si poskušajte zapisati). Večje vsote gotovine, kakor tudi večjih količin zlata oziroma nakita, ni modro skrivati na različnih „skritih“ mestih doma. Najbolj zanesljiv naslov za hrambo in varčevanje gotovine in vrednih predmetov so finančne ustanove.

V času daljše odsotnosti od doma poskrbite, da bodo sorodniki ali sosedje praznili vaše poštna nabiralnike, ne spuščajte rolet na oknih, nikakor pa ne puščajte obvestil, da ste na dopustu z datumom vaše vrnitve domov. Alarmne naprave so pomemben element varnosti ne samo pred vlomilci, temveč tudi pred nasilneži in roparji, zato jih policija zelo priporoča. Če opazite kakršnokoli spremembo ali neupravičen poseg v vaš dom, sumljive neznanne osebe ali prevozna sredstva v bližini vašega doma, obvestite policijo. Nikoli ne poskušajte sami prijeti vlomilca ali roparja, ampak na kraj pokličite policijo. Ne ponujajte priložnosti nepridipravom. Za varnost svoje lastnine lahko največ storite sami.

Dorina Veldin

= Za okolje =

Ciglarski dnevi in javna tribuna »Zaščita reke Mure in rokavov«

Pred kratkim so se v ciglarskem naselju na Melincih odvijali že 18. Ciglarski dnevi. V okviru Ciglarskih dnevov pa so izvedli tudi javno tribuno z naslovom »Zaščita reke Mure in rokavov, katere organizator je bila Zveza ekoloških gibanj Slovenije (ZEG).

Zveza ekoloških gibanj Slovenije je tako pretekli konec tedna združeno s Pomurskim ekološkim centrom (PEC) izvedla 8. mednarodni spust murskih ladij po reki Muri od avstrijskega Cmureka pa do Domašinec na Hrvaškem. Spusta se je udeležilo zavidljivo število udeležencev. Po reki Muri se jih je spustilo okrog 250.

Javno tribuno na temo »Zaščita reke Mure in njenih rokavov« v luči gradnje elektrarn na reki Muri so v soboto izvedli na Melincih vzporedno z tradicionalno prireditvijo Ciglarski dnevi, katera letos beleži že 18. let. Javna tribuna je bila organizirana le dan po izvedeni okrogli mizi »HIDROELEKTRARNE NA MURI, priložnost ali nevarnost«, ki jo je organizirala PAZU Murska Sobota in kjer so Dravske elektrarne Maribor predstavile rezultate krovne študije trajnostnega razvoja za izvedbo projekta energetske izrabe reke Mure.

Simon Balažic, generalni sekretar Zveze društev Moja Mura, je opozoril na prednosti ohranjanja krajine ob Muri in reke Mure. Igor Čus iz Dravskih elektrarn Maribor je izrazil zadovoljstvo ob povabilu na javno tribuno, ter pojasnil pomen študije trajnostnega razvoja z vidika energetske izrabe reke Mure. Tudi v Dravskih elektrarnah Maribor sledijo smernicam ohranjanja in varovanja okolja ter trajnostnega razvoja, čemur posvečajo še posebno skrb.

Reka Mura nesporno ponuja dosti lepega, zato ne bodimo ravnodušni in razmislimo, kakšno reko Muro želimo prihodnje in kakšno bi želeli, da jo nasledí naš prihodnji rod.

Mirjana Ropoša

Zaključen Lovski tabor

Cilj tabora je, da se šolska mladina in širša javnost seznaní z dejavnostjo na področju ohranjanja naravnega okolja, varstva divjadi in dejavnosti lovstva in dejavnosti, ki so z njim povezane (lovška kultura, lovška kinologija, lovška literatura in tako naprej).

Cilj tabora je tudi ta, da bi udeleženci tabora v svojem nadaljnjem šolskem, strokovnem in osebnostnem razvoju bistveno bolj razumeli pomen in vlogo varstva naravnega okolja ter lovstva v povezavi z njim. Sedež tabora je bil pri lovskem domu lovske družine Prosenjakovci, dejavnosti pa so se odvijale na sedežu, oziroma v lovišču Lovske družine Prosenjakovci.

Ena od trajnih nalog in odgovornosti lovcev je skrb, da so število in vrste divjadi v ravnovesju z bivalnimi in prehranskimi možnostmi. Če se to ravnovesje poruši, nastanejo velike gospodarske škode na poljščinah in v gozdovih, divjad je vse pogosteje žrtev civilizacijskega napredka oz. prometa, bolezni itd. Moto lovcev je zato še vedno: Obstajamo zato, da varujemo divjad in naravo.

Dorina Veldin

= Podjetništvo in gospodarstvo =

Otvoritev novih poslovnih prostorov podjetja Arcont IP v Murski Soboti

Prvi zametki poslovanja sistema Arcont segajo v leto 1950. Točno na polovici stoletja je v Gornji Radgoni, ob mejnem prehodu z Avstrijo, nastala Okrajna splošna mehanična delavnica. Takrat je štela vsega skupaj le kakih šest do osem zaposlenih, ki so popravljali motorna vozila.

Leta 1990 je iz Avtoradgone nastala družba ARCONT, ki je danes sodobno opremljena družba za proizvodnjo bivalnih enot in montažnih objektov. Za potrebe proizvodnje stavbnega pohištva sprva za kontejnerje, kasneje pa za širši individualni trg, je leta 2000 nastala hčerinska družba Arcont IP d.o.o. Njena osnovna dejavnost je proizvodnja in prodaja oken, vrat in zimskih vrtov iz umetnih mas ter prodaja kovinskega stavbnega pohištva pod blagovno znamko Novoferm. Od takrat naprej je v podjetju zaposlenih preko 700 ljudi.

Prerez slavnostnega traku je opravil direktor podjetja Arcont IP, Boris Sovič, obiskovalci pa so si po tem lahko ogledali prečudovite nove poslovne prostore ter njihove izdelke, ki jih ponujajo. V podjetju Arcont IP se trudijo s kakovostnim delom, izdelki in storitvami doseči ne le zadovoljstvo, ampak tudi navdušenje svojih kupcev. Pri vaših odločitvah vam pomagajo tako s celovito ponudbo izdelkov (vse od oken in vrat do zimskih vrtov in senčil) kot tudi z odličnimi storitvami, ki obsegajo brezplačne izmere in svetovanje na domu, montažo in servisno dejavnost.

Dorina Veldin

Okrogla miza »HIDROELEKTRARNE NA MURI«

Pomurska Akademija (PAZU) je v petek 9. julija organizirala okroglo mizo z naslovom **HIDROELEKTRARNE NA MURI, priložnost ali nevarnost**. Namen okrogle mize je bil zainteresirani javnosti predstaviti **zaključke izdelanih strokovnih podlag in študijo trajnostnega razvoja ter pridobiti znanstvena strokovna mnenja v zvezi s priložnostmi in nevarnostmi, ki jih projekt prinaša na številnih področjih**.

Na omizju so sodelovali: dr. Milan Svetec iz RRA Mura, dr. Janez Ščančar iz Institut Jožefa Stefana, Stojan Habjanič iz zveze za ohranitev reke Mure, mag. Viljem Pozeb kot direktor Dravskih elektrarn Maribor ter dr. Mitja Slavinec kot povezovalc, ki je okroglo mizo tudi otvoril.

Direktor Dravskih elektrarn Maribor mag. Viljem Pozeb pa je uvodoma povedal, zakaj sploh razmišljajo o izgradnji elektrarne na reki Muri. »Vsaka država mora težiti k energetske samozadostnosti in ena izmed možnosti za povečanje proizvodnje energije iz obnovljivih virov, k čemur teži tudi EU (za 25 %), je hidroenergija oz. naše rečno bogastvo«.

Povedal je, da bodo projekt HIDROELEKTRARNE NA MURI izpeljali v večih fazah. Do sedaj so izvedli prvo fazo, ki je zaključena, in sicer 12 študij, preko katerih se je naredila krovna študija – Študija trajnostnega razvoja Pomurja. S to študijo hočejo ugotoviti, ali je smotno nadaljevanja postopka ugotavljanja možnosti energetske izrabe reke Mure.

Dodal je tudi, da prihajajo v prostor sicer z željo izgraditi elektrarno, da pa še zdaleč ni odločitve, da bodo elektrarno tudi gradili. Namreč potrebno je narediti še dosti študij in če bodo te pokazale, da so vplivi na okolje preveliki, postopka ne bodo nadaljevali.

Na okrogli mizi je bil tudi Matjaž Gerl iz Zavoda za celovite razvojne rešitve, kateri so za naročnika Dravske elektrarne, naredili študijo trajnostnega razvoja, ki je predstavil najpomembnejše ugotovitve študije.

Stojan Habjanič iz zveze za ohranitev Mure, pa je prikazal pomanjkljivosti študije trajnostnega razvoja Pomurja. Opozoril je tudi na to, da so teksti in izračuni znotraj študije drugačni, kot jih diagrami na koncu prikažejo.

Med samo okroglo mizo so obiskovalci udeležencem postavljali različna vprašanja, kar je večkrat pripeljalo do zanimive debate med akterji prireditve.

Sklepne misli okrogle mize je na koncu povzel povezovalac okrogle mize dr. Mitja Slavinec, ki je povedal, da je potrebno opozoriti na tiste stvari, katerim bi bilo potrebno v prihodnjih študijah dati večji pomen in pri teh študijah vključiti tudi ljudi iz tega okolja, kateri bodo znali upoštevati tudi čustveno komponento. Poleg tega pa bi bilo potrebno dodatno analizirati obstoječo študijo in na osnovi te analize priti do rešitev, kako pristopiti k naslednjim analizam in študijam.

Borut Bojnec

Kmetje razočarani nad ceno pšenice

V Sloveniji namreč kar tri četrtnine doma pridelanih žit porabimo za prehrano domačih živali in le četrtnino za prehrano ljudi. Stopnja samooskrbe z žiti je le okoli 64 %. Vsako leto uvozimo okoli 80.000 ton pšenice.

V Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije izražajo presenečenje nad slabim zanimanjem mlinsko predelovalne industrije za odkup slovenske pšenice. Cena pšenice v Sloveniji se oblikuje na podlagi madžarske in avstrijske borze. Trenutne dnevne cene predstavljajo le okoli 70 % stroškov pridelave. Pridelovalci, ki nimajo skladišč in prodajajo žito direktno iz polj, so ceno glede na izgubo prisiljeni sprejeti. V Pomurju je trenutna odkupna cena za krušno pšenico 130 Eur/t, na Primorskem 120 Eur.

Integrirano pridelana pšenica bi morala imeti večjo tržno vrednost v primerjavi z npr. Madžarsko, ki je pridelana po klasični intenzivni tehnologiji. Izdelki iz Slovenske pšenice bi se zato lahko tržili po posebni tržni ceni. Zato je potrebno potrošnikom predstaviti razliko v kakovosti surovine in jih osvestiti, da bodo pri trgovcih zahtevali podatke o izvoru pšenice, ki se nahaja na pekovskih izdelkih. V Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije se zavzemajo za odkupno ceno vsaj 158 € /t (pri pridelku 5,3 t/ha), ki bi pokrila stroške pridelave. V povprečju gre preko 50 % cene kruha trgovcem, mlinsko predelovalni industriji 43 %, pridelovalcem pa le 7 %.

Dorina Veldin

= Izobraževanje v Pomurju =

14. Astronomski tabor v Gornjih Petrovcih

Astronomsko društvo Kmica je v sodelovanju z Zvezo za tehnično kulturo Slovenije in OŠ Gornji Petrovci tudi letos organiziralo Astronomski tabor. Tokrat je bil po vrsti že 14. in tudi letos se je kot vsi doslej, uspešno zaključil.

Tabor je namenjen izobraževanju udeležencev s področja astronomije, usposabljanju za delo z astronomskimi instrumenti, ne gre pa brez znanja matematike in fizike.

Na taboru so delovale skupine za osnove astronomije, za meteorje, za astrofiziko in CCD astrofotografijo. Udeleženci so se naučili orientacije na nočnem nebu, samostojno opazovati s teleskopi, razumeti osnove astronomije.

Prvih 10 let delovanja je Astronomsko društvo Kmica obeležilo s slavnostno akademijo, na kateri so se ozrli na prehojeno pot, se najzaslužnejšim za soustvarjanje astronomije v Pomurju in širše zahvalili s plaketami in se seveda z optimizmom zazrli v prihodnost. Društvo je po eni strani povežalo že obstoječe astronomske aktivnosti in pobude, hkrati pa je od samega začetka generator novih aktivnosti in po svojih močeh kar najbolje skrbi za popularizacijo astronomije ter naravoslovja nasploh. Tako se je tudi letošnji astronomski tabor, ki je bil letos že 14. po vrsti, zaključil uspešno ter seveda s pozitivnimi mislimi za naprej.

Dorina Veldin

Poletni tabori po grajsko

Ko se pričenjajo poletne počitnice, je marsikdo od otrok in mladostnikov, posebej pa starši, postavljen pred pomembno nalogo. Kako dovolj kakovostno in na najbolj prijeten način preživeti brezskrbne počitniške dneve. Posedanja pred računalniki in televizijskimi zasloni naj bi bilo čim manj, a kaj početi namesto tega. Rešitev ponujajo poletni tabori, v katerih zna biti zelo zanimivo. Veliko taborov organizirajo šole, nekaj pa druge ustanove. Med njimi je tudi Raziskovalno izobraževalno središče Dvorec Rakičan, kjer se otroci od 5 do 13 leta, vse poletje med seboj prepuščajo raznim aktivnostim.

Na tretjem taboru letos, ki ga organizira RIS Dvorec Rakičan v terminu od 12. do 16. julija, je bilo 45 otrok in 5 prostovoljcev. Ker je tabor mednarodni so tudi prostovoljci iz tujine in sicer iz Nemčije, Hrvaške in Češke, ter dva iz Slovenije. Otroci se učijo tako nemščino kot angleščino in pa spoznavajo tuje države in njihove kulture. Program je sestavljen z bogatimi vsebinami, med katerimi so razne delavnice. Kar je otrokom najbrž še posebej zanimivo, je da se tabor v večini izvaja na prostem v parku.

Kljub temu, da so tovrstni tabori namenjeni predvsem zabavi in druženju, udeleženci v okviru le teh pridobivajo številna uporabna znanja, ki jih bodo lahko, če so seveda pozorno poslušali, med novim šolskim letom in tudi skozi prihodnost, s pridom uporabili in si tako krajšali vsakdanjik.

Dorina Veldin

= Zdravje duha in telesa =

Kako se zavarujemo pred boleznimi na potovanju

V času dopusta oziroma potovanja se vam lahko zgodi marsikaj neprijetnih dogodkov in vse to je lahko seveda tudi z raznoraznimi boleznimi. Mednarodna zakonodaja za potovanja v določene države določa obvezna cepljenja.

Tudi pred potovanjem v manj eksotične kraje bodite pozorni in poskrbite za vsa potrebna cepljenja, ki morajo biti vpisana v mednarodno knjižico cepljenj. Proti tetanusu se je priporočljivo cepiti pred vsakim potovanjem – in iz previdnosti celo doma, če se ukvarjate z aktivnostmi, pri katerih obstaja nevarnost, da bi se porezali (na primer pri vrtnarjenju).

Če nameravate odpotovati v eksotične kraje, se posvetujte s svojim zdravnikom ali se morate predhodno cepiti in proti katerim boleznim. Kadar potujete z letalom, je priporočljivo, da imate zdravila, ki si jih morate injicirati, vedno pri sebi in jih ne spravljate v večje kose prtljage. Letalsko družbo, s katero boste leteli, prosite za dovoljenje glede tega že ob nakupu letalske karte, pozanimajte pa se tudi, katere informacije o zdravilu in medicinskih pripomočkih zahteva letalska družba.

Kadar načrtujete bolj pustolovske počitnice, morate pri izbiri aktivnosti upoštevati svoje telesne zmožnosti. Počitnice so čudovita priložnost za sprostitev in odklop od stresov vsakdanjika. Uživanje prostega časa v krogu družine in v družbi prijateljev je morda eden od najboljših načinov, kako boste kar najbolje izkoristili čas dopusta in se sproščeni, spočiti in sveži vrnili v rutino življenja.

Dorina Veldin

Jože Sep že stotič daroval kri

Z enkratnim darovanjem krvi lahko rešite več življenj hkrati. V Sloveniji namreč vsakih pet minut nekdo potrebuje kri. Ustrezni nadomestki krvi žal ne obstajajo, zato ostaja uporaba pripravkov iz krvi edina možnost izbire pri določenih oblikah zdravljenja.

Tudi v tretjem tisočletju ostaja kri nenadomestljivo zdravilo, ki bolnikom omogoča ohranjanje zdravja, preprečevanje posledic in preprečevanje smrti. V Sloveniji dajemo kri prostovoljno, brezplačno in anonimno. Eden izmed prostovoljcev pa je tudi gospod Jože Sep, ki je v mesecu juliju že stotič daroval kri v Splošni bolnišnici Murska Sobota. Sam meni, da mu to pomeni veliko če lahko pomaga drugim ljudem, in da bo to počel še naprej, če mu bo le zdravje še naprej dopuščalo in dokler bo lahko, zaradi starosti. Ob tej priložnosti je zvestemu darovalcu čestital tudi direktor Splošne bolnišnice Murska Sobota, dr. Bojan Korošec.

Dorina Veldin

= Pomurski šport =

Judo klub Murska Sobota dosegel odlične rezultate na evropskem prvenstvu

Ta vikend se je na Češkem v mestu Teplice odvijalo kadetsko evropsko prvenstvo v judu. Našo državo je v kategoriji do 55kg zastopal tudi Adrian Gomboc, član judo kluba Murska Sobota. Na tem turnirju je Adrijan naredil pravo senzacijo, saj je osvojil odlično 5. mesto.

Žreb mu ni bil preveč naklonjen, saj je v svoji skupini imel Rusa, ki je lani osvojil tako naslov evropskega kot tudi svetovnega prvaka. Adrian je najprej premagal Španca, nato pa še Avstrijca in Nemca, tretjega nosilca tega turnirja. V polfinalu je izgubil že z prej omenjenim Rusom in nato za 3. mesto še z Latvijcem. Adrijan je na tem turnirju bil najmlajši, saj je komaj prvo leto kadet, kar še bolj potrjuje kako izjemen dosežek je dosegel.

Ta izjemen rezultat smo še potrjuje, da v soboškem judo klubu odlično delamo z mladimi tekmovalci. Adrijan trenira pod vodstvom trenerja Silvo Kavčiča, ki je cel čas verjel v njegov rezultat. Adrijan je v sklepnem delu priprav treniral trikrat na dan, njegov trener pa je s svojimi dolgoletnimi izkušnjami znal pravilno tempirati formo.

Dorina Veldin

Tiskovna konferenca za kolesarski maraton Bioterme in Tri srca

Kolesarska sekcija Športnega društva Radenci pripravlja v mesecu avgustu dve osrednji rekreativni kolesarski prireditvi v Pomurju in Sloveniji. Tokrat že jubilejni, saj bo to že 30. rekreativni kolesarski maraton TRI SRCA ter 15. rekreativni kolesarski maraton po Prlekiji. Organizatorji teh dogodkov so prepričani, da bo tudi letos rekordna udeležba in kot pravi direktor Radenske gospod Zvonko Murgelj, je vse postalo tradicija.

Kolesarjenje je šport, ki privlači mlade in stare. Z leti pridobiva več in več privržencev. Pomemben del igre pri organizaciji igra kolesarska sekcija športnega društva Radenci. V nedeljo 8. avgusta ob 10 uri bo start 15. rekreativnega kolesarskega maratona, po Prlekiji, Bioterme Mala Nedelja . Jubilejni 30. kolesarski maraton TREH SRC pa bo v nedeljo 22. avgusta s startom ob 10 uri izpred Lovskega doma v Radencih. K letošnjemu sodelovanje pri organizaciji maratona po Prlekiji so povabili še Bioterme Mala Nedelja.

Kolesarjenje je čedalje bolj pomembno. S pravilno vadbo in obilo fizične kondicije lahko dosegamo velike rezultate. Pri pripravah na maraton Treh Src sodelujejo zdravilišče Radenci.

Borut Andrejek

= Dogajalo se bo =

9. julij 2010 – **SOBOŠKO POLETJE - ASTRID KULJANIĆ QUARTET**. Ob 21.00h Trg kulture, Murska Sobota.

10. julij 2010 – **Serdička noč**. Ob 20.00h v Serdici na Goričkem.

11. julij 2010 – **Švicanje 2010**. Ob 13.00h igrišče pri OŠ Turnišče.

16. julij 2010 – **1. rojstni dan Maximusa Gornja Radgona**. Ob 17.00h v Maximus Gornja Radgona.

16. julij 2010 – **LindArt – "co-operate" vol. IV**. Ob 19.00h Galerija- Muzej Lendava.

24. julij 2010 – **4. Gorička noč**. Ob 20.00h v Bodoncih.

22. do 25. julij 2010 – **40 mednarodni folklorni festival**. Beltinski park.

Podatki o izdajatelju časopisa „POMURSKI MESEČNIK“:

Društvo za prepričanja in informacij VÖTER, nevladna organizacija
Gregorčičeva ulica 6, 9000 Murska Sobota

Predsednica društva: Mirjana Ropoša
Odgovorni urednik: Borut Bojnec

telefon: 02/ 521 30 30

fax: 02/ 521 30 31

gsm: 051 38 77 77

davčna številka: 10688366

matična številka: 1394711

TRR odprt pri Raiffeisen Banka d.d., PE M. Sobota: 24900-9050115293

Društvo za prepričanja in informacij VÖTER
Gregorčičeva ulica 6, 9000 Murska Sobota

Izdajo spletnega časopisa „POMURSKI MESEČNIK“ sofinancira



k, u, l, t, u, r, a • • •
republika slovenija
ministrstvo za kulturo

